

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej w Obicach

rok szkolny 2024/2025

Opracowała Mirosława Piwowarska

– doradca zawodowy

ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej nie jest jednorazowym wydarzeniem, a procesem, którego dokonuje się przez całe życie.
- Preferencje zawodowe i zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.
- Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, zainteresowania, mocne strony, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.
- WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami. WSDZ ma charakter działań planowanych.
- Wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej: wyboru szkoły ponadpodstawowej, planowania kariery edukacyjno-zawodowej oraz udzielanie wszelkich informacji na ten temat.
- Wspieranie nauczycieli w planowaniu i realizacji WSDZ oraz w planowaniu lekcji przedmiotowych i zajęć związanych z wyborem ścieżki edukacyjno-zawodowej przez uczniów.
- Wspieranie rodziców podczas wyboru przez ich dziecko ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej.

Założeniem Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest to, że wybór zawodu nie jest przypadkowym aktem, a procesem, na który składają się różne decyzje podjęte na przestrzeni lat. Ważne jest, aby uświadamiać młodym ludziom, że na wybór satysfakcjonującego nas zawodu ma wpływ wiele rzeczy. Jednak te najważniejsze to: poznanie siebie (samoświadomość), wiedza na temat zawodów i ścieżek edukacyjnych oraz na temat rynku pracy, cechy osobowości ucznia, zainteresowania, umiejętności, mocne strony, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, ale i zdrowotne, a także wpływ otoczenia i własna

motywacja. Cała społeczność szkolna zobowiązana jest do regularnych oddziaływań wychowawczo-doradczych. WSDZ zakłada zarówno indywidualną, jak i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami. Koordynatorem działań zawartych w WSDZ jest szkolny doradca zawodowy.

CELE GLÓWNE WSDZ

- Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.
- Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych.
- Uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Przekazanie informacji rodzicom na temat dziecka w kwestii jego predyspozycji zawodowych, osobowościowych i edukacyjnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Uczeń:

- Poznaje siebie
- Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.
- Planuje, zarządza swoim czasem i stawia cele.

- Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i rynku pracy.

2. Nauczyciele:

- Potrafią zauważać potrzeby i zasoby uczniów.
- Wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.

3. Rodzice:

- Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
- Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- Posiadają informację o możliwościach i zagrożeniach dziecka.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE

Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są przez:

- ✓ wychowawców,
- ✓ nauczycieli przedmiotu,
- ✓ bibliotekarzy,
- ✓ doradcę zawodowego,
- ✓ pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej),

- ✓ rodziców lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.

ROCZNY PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Główne założenia:

- ✓ Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I – VI obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
- ✓ Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem działań na dany rok szkolny:

- kl. I – III – prowadzenie orientacji zawodowej na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych kształcenia ogólnego
- kl. IV – VI – prowadzenie orientacji zawodowej przez nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, wychowawców
- kl. VII i VIII realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych oraz zajęć edukacyjnych kształcenia ogólnego
- kl. VII – 10 godzin lekcyjnych – zajęcia z doradztwa zawodowego prowadzone przez doradcę zawodowego,
- kl. VIII – 10 godzin lekcyjnych – zajęcia z doradztwa zawodowego prowadzone przez doradcę zawodowego,

Treści programowe	Tematyka zajęć	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
KLASY I - III				
Poznanie siebie	Określanie zainteresowań, sposobu ich rozwijania, mocnych stron ucznia. Przykłady różnorodnych zainteresowań. Prezentacja zainteresowań. Podejmowanie działań w sytuacjach zadaniowych. Przykładowe tematy: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania ✓ „Gala talentów – jesteśmy mistrzami” – prezentacja własnych talentów ✓ Jak rozwijają się zainteresowania? 	Zabawa grupowa, rozmowa, indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji, autoprezentacja. Szkolny konkurs „Giełda talentów”	Zgodnie z harmonogramem pracy wychowawczej X 2024r.	Wychowawca
Świat zawodów i rynek pracy	Poznanie zawodów w najbliższym otoczeniu, odgrywanie ról społecznych i zawodowych w zabawie. Nazwy zawodów. Pojęcie pracy i jej znaczenia w życiu	Dyskusja w oparciu o materiał audiowizualny, kalambury, ekspresja plastyczna, opowiadanie, rozmowa kierowana, zabawa naśladowcza, odgrywanie ról,	Zgodnie z harmonogramem pracy wychowawczej	Wychowawca

	<p>człowieka. Wpływ różnych zawodów na kształt otoczenia. Rola zdolności i zainteresowań w wyborze danego zawodu. Posługiwanie się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kto buduje dom? – podawanie nazw zawodów. ✓ Zawód moich rodziców. ✓ Trofea zawodowe – poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w ... ✓ Halo! Usterka! Szukam pomocy 	<p>praca w grupach. wycieczki zawodoznawcze, spotkania z rodzicami jako przedstawicielami zawodów</p>		
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p>	<p>Poznanie kolejnych etapów edukacyjnych, nazywanie czynności, których dziecko lubi się uczyć, uzasadnienie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności. Różne źródła wiedzy i próba z nich</p>	<p>Dyskusja, burza mózgów, mapa myśli, rozmowa kierowana, zabawy ruchowe.</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem pracy wychowawczej</p>	<p>Wychowawca</p>

	<p>korzystania. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Miłośnik to Ty i ja. ✓ Po co się uczyć? 			
<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>Opowiadanie o swoich planach edukacyjno-zawodowych. Umiejętność planowania, podejmowania decyzji, realizacji wyznaczonych przez dziecko celów. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? ✓ Jutro pojedziemy daleko. 	<p>Rozmowa kierowana, pantomima, zabawa ruchowa, ekspresja plastyczna.</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem pracy wychowawczej</p>	<p>Wychowawca</p>
<p>KLASY IV – VI</p>				
<p>Poznanie własnych zasobów</p>	<p>Określanie własnych zainteresowań, uzdolnień i kompetencji, wskazywanie swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia. Działanie w sytuacjach zadaniowych, ocena swoich działań, formowanie wniosków. Aktywizowanie</p>	<p>Gry i zabawy dydaktyczne, rozmowa kierowana, praca w grupach, kalambury, wizualizacja, autorefleksja,</p> <p>Szkolny konkurs „Giełda talentów”</p>	<p>X-XII</p> <p>X 2024r.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,</p>

	<p>uczniów do podejmowania działań. Prezentacja swoich zainteresowań i uzdolnień na forum. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ja – znaczy kto? (W) ✓ Moc jest ze mną – ja też jestem Supermenem.(W) ✓ Dzień Kreatywnych Pasjonatów (W) 			
Świat zawodów i rynek pracy	<p>Różne grupy zawodów, podawanie przykładów. Poznanie dróg dojścia do konkretnego zawodu oraz specyfiki pracy. Pojęcie pracy i jej znaczenia w życiu człowieka. Czynniki wpływające na decyzje zawodowe. Posługiwanie się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. Rola pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. Przykładowe tematy.</p>	<p>Ćwiczenia w parach, praca w grupach, rozmowa kierowana, zabawa dydaktyczna, gra dydaktyczna, dyskusja grupowa, wycieczki zawodoznawcze, spotkania z rodzicami jako przedstawicielami zawodów</p>	I-III	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych.(W) ✓ Zawodowy idol. (Różne przedmioty) ✓ Kucharz . kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów. (W) ✓ Po co mi ta praca? (W) ✓ Wybieram ten zawód bo... (W) ✓ Jak oszczędzić pierwszy milion. (W) 			
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<p>Różne sposoby zdobywania wiedzy, style uczenia się, indywidualny sposób nauki.. Umiejętność korzystania z różnych źródeł wiedzy. Wskazywanie ulubionych przedmiotów szkolnych, dostrzeganie ich związku z przyszłą pracą zawodową. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? (W) 	Burza mózgów, rozmowa kierowana, praca indywidualna, praca w małych grupach, wirujące plakaty, rysunek, autorefleksja, dyskusja.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kolorowa podróż po świecie edukacji. (W) ✓ Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy życiowe. (W) 			
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	<p>Planowanie własnych działań, pojęcie celu. Plany edukacyjne i zawodowe. Podejmowanie decyzji. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kim chce zostać w przyszłości? (W) ✓ Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART! (W) 	Dyskusja, praca indywidualna, burza mózgów, rozmowa kierowana,	IV -VI	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,
KLASY VII - VIII				
Poznawanie własnych zasobów	<p>Wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych. Rozpoznawanie własnych zasobów, ograniczeń jako wyzwań w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych. Synteza przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie. Hierarchia wartości i potrzeb. Aspiracje i</p>	<p>Dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna, analiza filmu, plakat, giełda pomysłów, zdanie niedokończone, studium przypadku, praca z tekstem, gra dydaktyczna, pogadanka, autorefleksja, metoda przewodniego tekstu.</p> <p>Spotkanie z pracownikami PPPP w Chmielniku</p>	<p>Wg harmonogramu pracy wychowawcy, nauczycieli i doradcy zawodowego</p> <p>XI 2024r.</p>	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele

	<p>potrzeby w zakresie własnego rozwoju. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Moje umiejętności – moje sukcesy.(DZ) ✓ Zdolności i uzdolnienia (DZ) ✓ Ja w moich oczach. (W) ✓ Ja w oczach innych.(W) ✓ Mój temperament. Wybór zawodu a temperament. (DZ) ✓ Ograniczenia czy możliwości. Przeciwwskazania do wykonywania zawodu.(DZ) ✓ Jakie wartości są dla mnie ważne.(DZ) ✓ Rozpoznaję swoje aspiracje. (DZ) 	Szkolny konkurs „Giełda talentów”	X 2024r.	
Świat zawodów i rynek pracy	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów, charakteryzowanie wybranych zawodów, kwalifikacji, dróg ich zdobycia. Współczesny rynek pracy, trendy na rynku pracy, regionalny i lokalny rynek	Dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna, praca z tekstem, kalambury, projekt, wywiad, burza pomysłów, mini wykład, pogadanka, drama, asocjogram, gra dydaktyczna, zdanie niedokończone,	Wg harmonogramu pracy wychowawcy, nauczycieli i doradcy zawodowego	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele

	<p>pracy. Porównanie własnych zasobów z wymaganiami na rynku pracy. Autoprezentacja. Znaczenie pracy w życiu człowieka, znaczenie i możliwości doświadczania pracy. Wartości związane z pracą i etyką zawodową. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zawody wokół nas. (DZ) ✓ Marzenia do spełnienia – zawody przyszłości (DZ) ✓ W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z... (W) (RP) ✓ „W roli głównej...” - wywiad z przedstawicielem zawodu. (Działanie wspólne klas VII, VIII – W i DZ) ✓ Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy? (DZ) ✓ Moje zasoby a oczekiwania 	<p>wycieczki zawodoznawcze, spotkania z rodzicami jako przedstawicielami zawodów.</p> <p>Konkurs zawodoznawczy „Mój wymarzony zawód”</p>	<p>X 2024r.</p>	
--	--	--	-----------------	--

	<p>pracodawców. (DZ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Autoprezentacja – sztuka przedstawiania siebie. (DZ) ✓ Praca jako wartość w życiu człowieka. (DZ) ✓ Nowe zawody na rynku pracy (j. angielski) 			
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p>	<p>Analiza ofert szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia. Struktura systemu edukacji formalnej. Edukacja pozaformalna i nieformalna. Analizowanie kryteriów rekrutacyjnych do wybranych szkół. Uczenie się przez całe życie jako przykład kompetencji kluczowej. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru. (DZ) ✓ Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół 	<p>Skojarzenia, dyskusja, debata, praca indywidualna, praca w grupach, praca z tekstem, metoda przewodniego tekstu</p>	<p>Wg harmonogramu pracy wychowawcy, nauczycieli i doradcy zawodowego</p>	<p>Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele</p>

	<p>ponadpodstawowych(DZ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Szkoła podstawowa i co dalej. Moja edukacyjna przygoda. (DZ) ✓ W szkole, czy poza szkołą? Gdzie się uczymy? (W) 			
<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>Planowanie ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej. Podejmowanie decyzji o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej. Marzenia, plany i cele edukacyjne na bazie własnych zasobów. Osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery. Przykładowe tematy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy? (DZ) ✓ Jak wybrać szkołę? (DZ) ✓ Kim chcę zostać w przyszłości? (DZ) ✓ Doradca zawodowy. Kto to taki? (DZ) ✓ Co dwie głowy to nie 	<p>Bank pomysłów, mapa myśli, eksperyment, rozmowa kierowana, dyskusja, praca w grupach, studium przypadku, zdania niedokończone.</p> <p>Spotkanie z pracownikami PPP w Chmielniku</p>	<p>Wg harmonogramu pracy wychowawcy, nauczycieli i doradcy zawodowego</p> <p>IV 2025r.</p>	<p>Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele</p>

	jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?(W)			
--	--	--	--	--

Objaśnienie skrótów występujących w tabeli:

DZ – doradca zawodowy

W – wychowawca

RP – różne przedmioty

Dodatkowo planowane są zajęcia dla rodziców uczniów klasy VII i VIII:

1. Szkoła podstawowa i co dalej? Możliwe ścieżki kształcenia. (W – klasa VIII)
2. Jak wspierać dziecko w planowaniu kariery edukacyjno zawodowej? (pracownik PPP – klasa VII i VIII)
3. Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych. (W – klasa VIII)
4. Co wiem o wyborach mojego dziecka? (W – klasa VII)

SOJUSZNICY i ZASOBY

Sojusznikami szkoły w realizacji Szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy,
- rodzice,
- osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów itd.),
- absolwenci szkoły.

Zasoby:

- opracowany Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego,
- doradca zawodowy,
- wychowawcy, nauczyciele
- ulotki, informacje o zawodach, informatory o szkolnictwie ponadpodstawowym, informatory o szkolnictwie zawodowym,
- narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów,
- zasoby internetowe: zasoby ORE <http://doradztwo.ore.edu.pl> (filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje), program komputerowy „Informator o zawodach”, „Labirynt zawodów” itp., strona Ochotniczych Hufców Pracy <http://ohp.pl/>, Elektroniczne Centrum Aktywizacji Młodzieży <http://dokariery.pl>
- tablice interaktywne, rzutnik, sala komputerowa,

PRZEWIDYWANE EFEKTY

- Uczeń potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania I talenty.
- Uczeń jest świadomy zmian na rynku pracy oraz racjonalnie potrafi zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno-zawodową.
- Uczeń potrafi wyszukać i selektywnie wybrać aktualną i rzetelną informację edukacyjno-zawodową.
- Rodzice wiedzą, jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.

EWALUACJA

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Składają się na nią ankiety, wywiady, indywidualne rozmowy z rodzicami, uczniami, analiza efektów pracy, analiza dokumentów.